

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

Příloha č. 1:

Školní preventivní program v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Č.j.:

Zpracovala: Dita Červinková, ředitelka mateřské školy ve spolupráci s týmem zaměstnanců,
v souladu se zásadami a principy RVP PV a zákona č.561/2004 Sb., o předškolním,
základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, školský zákon v platném znění

Schválen na pedagogické radě dne 18. 8. 2022

Platný od 1. 9. 2022

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

Obsah

Charakteristika programu	3
Zdůvodnění potřeby programu	3
Analýza výchozího stavu	3
Cíle minimálního preventivního programu	4
Dlouhodobé cíle:	4
Krátkodobé cíle:	4
Zásady efektivní primární prevence	4
Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu	5
Organizace prevence	5
Ředitelka mateřské školy	5
Učitelka	5
Spolupráce rodiny a mateřské školy	6
Prevence v rodině	6
Prevence v mateřské škole	6
Spolupráce odborníky a jinými organizacemi	6
Oblast školství	6
Oblast sociálních věcí	7
Oblast zdravotnictví	7
Policie ČR	7
Vzdělávání pedagogických pracovníků	9
Hodnocení a struktura evaluace preventivního programu	9
Ředitelka:	9
Učitelky:	9
Rodiče:	9
Struktura evaluace	9

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

Charakteristika programu

Je zpracován s vědomím toho, že převládající vliv pro utváření základních pravidel chování a společenských norem, pro volbu zálib má rodina. Mateřská škola rodinnou výchovu podporuje a doplňuje, pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis a osvětu v otázkách výchovy a vzdělávání dětí.

Podporuje zdravý životní styl. Je základním nástrojem prevence. Předkládá zásady, metody, formy a prostředky efektivního vzdělávání a změn v MŠ, které povedou k poznávání a vytváření optimálních podmínek pro prevenci společensky nežádoucích jevů. Očekávané výstupy správných společenských návyků budou naplňovány v souladu se záměry ŠVP. Vhodně volená organizace, činnosti a účinná motivace, zohledňující specifika jednotlivých třídních kolektivů, se bude prolínat ve všech vzdělávacích oblastech třídních vzdělávacích programů.

Zdůvodnění potřeby programu

S chováním, které je charakteristické především nezdravým stylem života, nedodržováním nebo porušováním sociálních norem a etických hodnot se mohou děti setkat již v předškolním věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci dětem z ohrožených skupin právě v době předškolní docházky a poskytnout jim potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Analýza výchozího stavu

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- monitoring klimatu třídy učitelkami
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci,
- dotazníky pro rodiče,
- spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, sociální pracovník).

Mateřská škola se nebrání integraci. Školu navštěvují děti z neúplných rodin, děti cizinců, romské děti.

Mohou se objevit změny v chování dítěte, náznaky zanedbávání, jak tělesného zanedbávání, tak i zanedbávání citového, které by v pozdějším věku mohlo přerůst v nežádoucí sociálně

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

patologické jevy, jako je týrání, šikanování, vandalismus apod. Poté je toto nutné řešit s rodiči dětí a s odborníky PPP.

Cíle minimálního preventivního programu

Dlouhodobé cíle:

- zvýšit odolnost dětí vůči společensky nežádoucím jevům
- učit děti rozpoznat společensky nežádoucí jevy a nepodlehnout jim, pokud se s nimi v budoucnu setká
- preventivní výchovně vzdělávací působení bude neoddělitelnou součástí ŠVP
- naplňovat kompetence podpory zdraví zdravého způsobu života
- navození atmosféry důvěry a vzájemného respektu mezi dětmi, rodiči a zaměstnanci školy
- navození příznivého klimatu školy, třídy
- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu
- poskytování poradenských služeb rodičům, pedagogům
- kladné postoje učitelů k problematice prevence společensky nežádoucích jevů
- vzdělávání učitelů v oblasti prevence

Krátkodobé cíle:

- analyzovat jedince, rodinu, která potřebuje pomoc v krátkodobém plánování (TVP)
- stanovit vhodně cílenou motivaci a metody práce, které budou respektovat specifika třídy a potřeby jedince
- organizovat řízené a spontánní aktivity tak, aby byl dostatečný prostor k individuálním činnostem
- rozvíjet komunikaci mezi vrstevníky
- pravidelné setkávání učitelů za účelem stálého a včasného monitorování klimatu tříd, zjišťování problémů k řešení
- výměna zkušeností mezi pedagogy vycházejících z praxe a dalšího vzdělávání

Zásady efektivní primární prevence

- zásada včasného začátku (formování osobní orientace, postojů a názorů)
- zásada komplexnosti spolupráce školy, rodiny a široké veřejnosti)
- zásada mezioborové týmové spolupráce (mezi pedagogy a odborníky)
- zásada přiměřenosti (preventivní působení přizpůsobit věku dítěte)

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu

- sebedůvěra, samostatnost, sebejistota
- podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- sebe rozvíjení
- motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- rozvoj tvořivosti a estetického cítění
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu a zdravotní prevence

Organizace prevence

Ředitelka mateřské školy

Je přímo odpovědná za prevenci a za řešení zjištěných nežádoucích projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení nežádoucích projevů chování:

- koordinuje zpracování, kontroluje realizaci a vyhodnocuje prevenci nežádoucích jevů
- zapracovává aktuální problémy výskytu rizikové chování do Školního řádu
- podporuje týmovou spolupráci pedagogů a ostatních zaměstnanců MŠ
- spolupracuje s odborníky
- koordinuje další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Učitelka

- podílí se zpracování a realizaci programu prevence sociálně patologických jevů
- spolupracují s ředitelkou při výskytu nežádoucích projevů chování
- diagnostikují vztahy mezi dětmi
- motivují k vytvoření podmínek a vnitřních pravidel v souladu se školním řádem, vytváření bezpečné atmosféry a pozitivního klimatu
- spolupracuje s rodiči
- zpracovává zprávy o dětech pro odborníky a sociální pracovníky

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

Spolupráce rodiny a mateřské školy

Prevence v rodině

- vyvážený životní styl a záliby (nepřetěžovat, neočekávat nadprůměrné výsledky, dítě musí mít radost a zájem o činnost)
- užitečná rodinná pravidla, která jsou pro děti srozumitelná a jasná (ideální výchovný styl je vřelý a středně omezující, liberální výchova má své úskalí)
- dobré hodnoty a vzory (rodiče dětem vzorem)
- dobrá společnost a výběr kamarádů (vhodný výběr kamarádů)
- posilovat zdravé sebevědomí dětí (partnerský přístup)
- spolupráce při výchově mezi dospělými, kteří se o dítě starají
- projevovat zájem a získávat důvěru dítěte (udělat si na dítě čas, naslouchat mu)
- umět s dětmi mluvit o tabáku, alkoholu, návykových látkách (správně a přiměřeně věku odpovídat dětem na otázky, vysvětlovat rizika)

Prevence v mateřské škole

- seznámení se základními cíli prevence sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování dětí v MŠ (třídní schůzka)
- beseda, nebo přednáška pro rodiče k dané problematice (dle možností a zájmu rodičů)
- včasná informovanost rodičů o změnách chování jejich dětí
- aktuální řešení problémů
- účast rodičů na vzdělávacích aktivitách MŠ
- konzultace pro rodiče (termín konzultačních hodin, možnosti konzultací)
- poradenství v oblasti spolupráce rodičů s MŠ a odborníků
- vyvěšení letáků s možností případné pomoci rodičům a dětem v dané problematice
- zveřejnění Programu prevence na informačních tabulích v MŠ a internetu

Spolupráce odborníky a jinými organizacemi

Oblast školství

- spolupráce s Magistrátem města Pardubic a s Obecním úřadem Opatovice nad Labem

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

Oblast sociálních věcí - spolupráce s OSPOD

Oblast zdravotnictví - spolupráce s dětskou lékařkou - konzultace

Policie ČR – spolupráce s obecní policií a s Policí v Lázních Bohdaneč

Integrace prevence sociálně patologických jevů ve vzdělávání

	komentář
Školní vzdělávací program (struktura plánování, metody, formy prostředky k dosahování záměrů, podmínky vzdělávání, organizace dne, třídy)	„Objevujeme svět“
Oblasti vzdělávání	Dítě a jeho tělo (biologická) Dítě a jeho psychika (psychologická) Dítě a ten druhý (interpersonální) Dítě a společnost (sociokulturní) Dítě a svět (environmentální)
Získávání klíčových kompetencí	<i>kompetence k učení</i> -pozoruje, zkoumá, objevuje -umí své dovednosti uplatnit -všímá si, co se kolem děje, co vidí -umí odhadnout své síly - soustředí se, dosahuje výsledků k řešení <i>problémů</i> -všímá si problémů -řeší problémy na základě zkušenosti -nebojí se chybovat <i>komunikativní</i> -komunikuje s dětmi s dospělými -vyjadřuje své myšlenky, pocity, prožitky, nálady -využívá komunikativní i informativní prostředky -ví, že lidé hovoří cizími jazyky <i>sociální a personální</i> - umí se rozhodnout -umí si vytvořit svůj názor -uvědomuje si, že za své jednání odpovídá, nese důsledky -ve skupině se dokáže prosadit, ale i ustoupit

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

	-uplatňuje základní společenské návyky, společenská pravidla - respektuje druhé, vyjednává, přijímá a uzavírá kompromisy -napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí -spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla -při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně -umí odmítnout jemu nepříjemnou komunikaci -chápe, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem -chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, násilí a agresivita se nevyplácí -řeší problémy dohodou -dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování -je tolerantní ke kompetenci <i>občanské</i> -svoje činnosti vyhodnocuje -dokáže rozpoznat svoje silné a slabé stránky -odhaduje rizika svých nápadů -chápe, že o tom co udělá, může svobodně rozhodnout -váží si práce a úsilí druhých -zajímá se o druhé o dění kolem sebe -má povědomí o základních lidských hodnotách a podle toho se chová -spoluvytváří pravidla soužití s vrstevníky -uvědomuje si svá práva a práva druhých -uvědomuje, že svým chováním ovlivňuje prostředí, podílí se na jeho tvorbě -dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých -chová se odpovědně a bezpečně
Třídní vzdělávací programy	Organizace, formy, metody a prostředky vzdělávání vychází z potřeb a zájmů dítěte, zjištěných dovedností a vědomostí. Činnosti jsou provázané, se samozřejmostí reakce na právě vzniklý, nebo vznikající problém.

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

Nadstandardní aktivity	Doplňují vzdělávací činnosti tříd. Nenarušují organizaci vzdělávacího procesu. Ne každá nabídka je zárukou úspěchu v prevenci a tlumení patologických jevů.
-------------------------------	--

Vzdělávání pedagogických pracovníků

Kurzy, jednorázové semináře a besedy dle aktuální nabídky Institucí a organizací poskytujících vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů, metod vzdělávání dětí s poruchami chování a dle finančních možností MŠ a dokončení studia Speciální pedagogiky pí učitelkami.

Samostudium k dané problematice (Informatorium, publikace, internet)

Hodnocení a struktura evaluace preventivního programu

Ředitelka:

- hospitační a kontrolní činnost, po hospitační pohovory
- na pedagogické radě
- zakotvení hodnocení výsledků plnění programu do vlastního hodnocení školy (dle struktury projednané na pedagogické radě)

Učitelky:

- písemné hodnocení po ukončení integrovaného bloku
- analýza úspěšnosti naplňování cílů z oblasti primární prevence – červen

Rodiče:

dotazník (květen, nebo první polovina června)

Struktura evaluace

1. Evaluace plánování
 - jaký problém řeší, jaká je struktura
 - proč je nutná prevence
 - komu má prevence pomoci
- jaké jsou cíle

Mateřská škola Opatovice n/L, okres Pardubice

Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem, IČ: 70 986 436,

www.msopatovice.cz, telefon: 601 360 464, e-mail: skola@msopatovice.cz

- jak je realizovaná
- jaké jsou zdroje

2. Evaluace způsobu realizace

- postoj k prevenci
- popis jednotlivých činností a komu jsou určeny
- kolik bylo zúčastněných

3. Evaluace výsledků

- zda bylo dosaženo vytýčených cílů
- efektivita (dokumentace efektivity, klima školy, posun k postojům, projevy dětí ve vztahu k výskytu sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování)

Vypracovala: Dita Červinková s kolektivem pedagogických pracovníků MŠ